

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Rola KR-u w pobudzaniu dyplomacji klimatycznej na szczeblu niższym niż krajowy przed COP27 i COP28

(2022/C 498/05)

Sprawozdawca: Olgierd GEBLEWICZ (PL/EPL), marszałek województwa zachodniopomorskiego

ZALECENIA POLITYCZNE

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR),

1. Podkreśla znaczenie władz szczebla niższego niż krajowy dla osiągnięcia ambitnych celów klimatycznych ze szczególnym uwzględnieniem przyszłej realizacji celów zrównoważonego rozwoju ONZ oraz dla wypełnienia postanowień porozumienia paryskiego z myślą o dążeniu do ograniczenia globalnego ocieplenia do 1,5 °C.
2. Ubolewa, że roli władz szczebla niższego niż krajowy nie uznano w konkluzjach Rady z dnia 21 lutego 2022 r. pt. „Dyplomacja klimatyczna UE: przyspieszenie wdrażania ustaleń z Glasgow”, w których podkreślono kluczowe znaczenie dyplomacji klimatycznej oraz działań informacyjnych UE względem państw trzecich z myślą o przyspieszeniu realizacji paktu klimatycznego z Glasgow przyjętego na COP26.
3. Wzywa rządy krajowe do rzeczywistego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w negocjowanie warunków osiągnięcia globalnych celów klimatycznych i definiowanie ustalonych na szczeblu krajowym wkładów oraz krajowych planów adaptacji, ponieważ władze te są odpowiedzialne za konkretną realizację międzynarodowych zobowiązań podjętych przez rządy. Uważa w związku z tym, że pomyślnie wdrożenie ustalonych na poziomie krajowym wkładów, które nie zostały zatwierdzone przez władze lokalne i regionalne, ma małą szansę powodzenia, a UNFCCC powinna to systematycznie sprawdzać, zanim zatwierdzi te wkłady. W tym kontekście wzywa rządy krajowe do włączenia zarówno regionalnych, jak i lokalnych delegatów do krajowych delegacji negocjujących na szczyt klimatyczny UNFCCC.
4. Zaznacza, że miasta i regiony przewodniczą wysiłkom na rzecz radzenia sobie ze skutkami zmiany klimatu, takimi jak klęski żywiołowe związane z klimatem, skutki społeczne, takie jak ubóstwo energetyczne i rosnące problemy zdrowotne związane z warunkami pogodowymi, skutki dla środowiska takie jak dramatyczna utrata bioróżnorodności, ekosystemów i ich usług, a także istniejące nierówności, które pogłębiają się w wyniku zmiany klimatu. Podkreśla, że dyplomacja klimatyczna na szczeblu niższym niż krajowy jest potrzebna do osiągnięcia krajowych celów klimatycznych, gdyż władze lokalne i regionalne przygotowują i wdrażają szczegółowe plany przystosowania się do zmiany klimatu i łagodzenia jej skutków, które należy uwzględniać lokalne warunki środowiskowe, wymogi społeczno-gospodarcze i sprawiedliwość energetyczną i klimatyczną.
5. Podkreśla, że skuteczne działania w dziedzinie klimatu prowadzone przez miasta i regiony mogą być bardziej ambitne niż cele krajowe, bez uszczerbku dla wzrostu i spójności terytorialnej. Świadczy to o silnym efekcie demonstracyjnym i stanowi dźwignię dla krajowych grup politycznych lub tych grup działających na szczeblu niższym niż krajowy, dążących do przyjęcia bardziej postępowej polityki klimatycznej.
6. Uważa, że wspieranie sieci klimatycznych miast i regionów oraz wzmocnienie ich działań w zakresie dyplomacji klimatycznej na szczeblu niższym niż krajowy ma zasadnicze znaczenie dla budowania krytycznej odporności politycznej wobec regresu na szczeblu krajowym i dla zapewnienia, że globalne cele klimatyczne zostaną osiągnięte.

7. Odnotowuje, że – dzięki kontaktom z odpowiednimi lokalnymi i regionalnymi zainteresowanymi stronami, w tym z przedsiębiorstwami, uczelniami wyższymi i ośrodkami badawczymi, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i obywatelami – miasta i regiony przyczyniają się do zwiększania świadomości i akceptacji społecznej działań w dziedzinie klimatu na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i globalnym, a także umożliwiają i promują dobre życie dla wszystkich z uwzględnieniem ograniczeń planety.
8. Przypomina, że program działań na rzecz klimatu był jednym z głównych tematów poruszanych przez panele obywatelskie i zgromadzenie plenarne Konferencji w sprawie przyszłości Europy, czego wynikiem było 49 propozycji uzupełnionych szczegółowymi środkami. Obywatelki i obywatele UE apelują o przyspieszoną transformację ekologiczną, skoncentrowanie się na edukacji, lepszej komunikacji i zapewnieniu sprawiedliwości⁽¹⁾.
9. Przypomina o wyraźnym aspekcie płci związanym ze zmianą klimatu, ponieważ w skali globalnej to kobiety bardziej odczuwają jej skutki. W związku z tym udział liderki w negocjacjach w sprawie klimatu ma zasadnicze znaczenie dla skuteczności działań w tej dziedzinie, a dyplomacja klimatyczna na szczeblu niższym niż krajowy może pomóc w zniwelowaniu tej luki, ponieważ proporcjonalnie więcej kobiet jest aktywnych w polityce lokalnej.
10. Podkreśla, że w miastach znajduje się wielu młodych ludzi, którzy odgrywają wiodącą rolę w działaniach na rzecz klimatu, tworząc nowe ruchy i inicjatywy, takie jak Młodzieżowy Strajk Klimatyczny, i wywierając nowy rodzaj presji na władze na szczeblu lokalnym, regionalnym i globalnym. Dzięki współpracy z organizacjami młodzieżowymi miasta zapewniają młodym ludziom odpowiednie narzędzia, platformy i miejsca, które umożliwiają im wyrażanie własnych opinii poprzez udział w zgromadzeniach ulicznych lub posiedzeniach rad lokalnych. W rezultacie miasta i regiony aktywnie kształtują liderki i liderów jutra, gotowych rozwiązywać lokalne problemy i reprezentować swoje społeczności.
11. Zaznacza, że włączenie władz lokalnych i regionalnych w identyfikowanie szans i zagrożeń wynikających z planowanych działań w dziedzinie klimatu, jeśli chodzi o zatrudnienie, dochody i działalność gospodarczą różnych płci, grup wiekowych i zawodowych oraz obszary działalności gospodarczej, ma szczególne znaczenie.
12. Uważa, że ze względu na bliskość z obywatelkami i obywatelami miasta i regiony są instrumentami służącymi wzmocnieniu pozycji społeczności oraz zapewnieniu samostanowienia i dobrego sprawowania rządów. Dyplomacja na szczeblu niższym niż krajowy tworzy bezpośredni związek między społeczeństwem a sprawami globalnymi, przewyższając deficyt demokracji w tradycyjnym wielostronnym procesie kształtowania polityki, w którym obywatele nie uczestniczą w podejmowanych decyzjach.
13. Jest zdania, że dyplomacja klimatyczna na szczeblu niższym niż krajowy może przyczynić się do przewyżczenia szczególnych wyzwań, przed którymi stoi dyplomacja międzypaństwowa, takich jak częste sytuacje impasu i podziały Północ-Południe.
14. Zwraca uwagę na międzynarodowe sojusze regionów i gmin na rzecz działań w dziedzinie klimatu, takie jak Under2 Coalition, które wnoszą istotny wkład w międzynarodową politykę przeciwdziałania zmianie klimatu na szczeblu niższym niż krajowy i w związku z tym powinny być bardziej zaangażowane w negocjacje ONZ. Wzywa Komisję do uwzględnienia tych sojuszy w dyplomacji klimatycznej.
15. Zwraca uwagę na szereg płaszczyzn, na których podmioty szczebla niższego niż krajowy przyczyniają się do postępów w realizacji międzynarodowego i unijnego programu działań na rzecz klimatu:
- przyjęcie postępowej polityki klimatycznej w danej jurysdykcji przy jednoczesnym włączaniu lokalnych zainteresowanych stron i przedstawicieli różnych grup w działania w celu lepszego wdrażania,
  - angażowanie innych podmiotów szczebla niższego niż krajowy w dyplomację horyzontalną, tak aby zobowiązały się do realizacji ambitnych celów klimatycznych, tworząc w ten sposób szerszej zakrojone i silniejsze wspólnoty terytorialne o ambitnych celach klimatycznych,
  - wpływanie na krajowe polityki środowiskowe i klimatyczne poprzez dyplomację wertykalną oraz przemawianie mocnym głosem w debacie na temat klimatu i w negocjacjach państwowych; ograniczanie potencjalnych szkód niekorzystnej polityki krajowej,

---

(¹) Propozycja nr 3/środek nr 11 wzywa do zwiększenia przywództwa UE oraz przyjęcia większej roli i odpowiedzialności za promowanie ambitnych działań w dziedzinie klimatu, sprawiedliwej transformacji i wsparcia na rzecz przeciwdziałania stratom i szkodom w międzynarodowej strukturze.

- d) wspieranie prac UNFCCC na rzecz ochrony klimatu na szczeblu lokalnym; wnoszenie odmiennej perspektywy do procesu negocjacji UNFCCC,
- e) umożliwienie dużej i różnorodnej grupie obywateli udziału w tym procesie i w dialogu z myślą o zwiększeniu działań na rzecz klimatu, zaangażowania, a także akceptacji zobowiązań na rzecz dalszej polityki klimatycznej.
- f) współpraca z państwami w celu poprawy krajowych pomiarów, sprawozdawczości i weryfikacji (MRW), ponieważ samorządy lokalne i regionalne mogą dostarczać bardziej szczegółowych i dokładnych informacji.
- g) zapewnianie państwom trzecim budowania zdolności, wsparcia instytucjonalnego lub pomocy technicznej.

16. Wskazuje główne możliwości współpracy z punktu widzenia przyszłego rozwoju dyplomacji klimatycznej na szczeblu niższym niż krajowy między organami władz lokalnych i regionalnych w UE i państwach trzecich:

- a) zależność od poziomu decentralizacji, autonomii politycznej i demokracji lokalnej,
- b) ograniczone ramy prawne określające zasady współpracy między miastami i regionami, a także nierówna i niewystarczająca współpraca między miastami/regionami a rządami krajowymi,
- c) niewystarczające finansowanie i niedostateczna współpraca między miastami/regionami a instytucjami finansującymi,
- d) brak wsparcia i personelu technicznego, budowania zdolności i zachęt, zwłaszcza dla mniejszych i słabiej rozwiniętych miast i regionów,
- e) brak danych dotyczących inicjatyw współpracy, co uniemożliwia odpowiednie śledzenie dyplomacji klimatycznej na szczeblu niższym niż krajowy oraz ocenę jej pełnego oddziaływania i znaczenia.
- f) brak zorganizowanego regularnego dialogu ze szczeblem niższym niż krajowy w negocjacjach w sprawie klimatu i podczas posiedzeń COP.
- g) brak zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w przygotowanie wkładów ustalonych na szczeblu krajowym.

17. W związku z tym wzywa Komisję Europejską do zaradzenia niedociągnięciom i ograniczeniom oraz do pobudzenia dyplomacji klimatycznej na szczeblu niższym niż krajowy między unijnymi miastami, regionami, krajami sąsiadującymi z UE i jej krajami partnerskimi przed kolejnymi Konferencjami Stron w Egipcie, Zjednoczonych Emiratach Arabskich itd.

18. Uznaje znaczenie skoncentrowania się na dużych miastach ze względu na ich siłę gospodarczą i na ich istotną rolę zarówno jako czynnik wywołujący kryzys klimatyczny, jak i potencjalny klucz do jego przezwyciężenia. Jednak charakter zmiany klimatu wymaga w pełni zintegrowanej reakcji na całym obszarze, a tym samym położenia nacisku również na małe i średniej wielkości miasta, które mają bardziej ograniczony udział w sieciach i dyplomacji miejskiej i cieszą się mniejszym uznaniem międzynarodowym. Należy ponadto wykorzystać istniejące międzynarodowe i lokalne sieci obszarów wiejskich, by ułatwić wymianę wiedzy.

19. Podkreśla, że archipelagi i obszary wyspiarskie na całym świecie są szczególnie narażone na zmianę klimatu i nalega na lepszą wymianę wiedzy na temat klimatu między wyspami UE, a także między nimi a wyspami w pozostałych częściach świata.

20. Jest gotów pełnić funkcję głównej instytucji koordynującej dyplomację klimatyczną na szczeblu niższym niż krajowy w UE i krajach z nią sąsiadujących. Wyraża ponadto gotowość do przyjęcia na siebie większej odpowiedzialności na posiedzeniach COP, do odgrywania roli koordynującej i do reprezentowania stanowiska władz lokalnych i regionalnych z UE, w partnerstwie z Bałkanami Zachodnimi i Turcją, jak również wschodnim i południowym sąsiedztwem UE.

21. Zobowiązuje się do przedstawienia propozycji klimatycznych ARLEM-u i CORLEAP-u w ramach procesu UNFCCC poprzez swój udział w oficjalnej delegacji UE na COP. Wzywa do zaangażowania władz lokalnych i regionalnych na wszystkich etapach przygotowań i negocjacji dotyczących COP.

22. Wzywa instytucje europejskie, międzynarodowe instytucje finansowe i wszystkich partnerów międzynarodowych – w tym władze lokalne i regionalne w UE, które przyczynią się do rekonstrukcji oraz odbudowy ukraińskich miast i miasteczek oraz terenów przemysłowych i miejsc wytwarzania energii zniszczonych w wyniku wojny z Rosją – do ukierunkowania inwestycji w odbudowę na główne aspekty porozumienia paryskiego oraz cele Europejskiego Zielonego Ładu UE z myślą o osiągnięciu zerowej emisji netto do 2050 r., autonomii energetycznej opartej na odnawialnych źródłach energii, a także o stworzeniu gospodarki bezemisyjnej i zrównoważonego rolnictwa oraz w celu ochrony i odbudowy ekosystemów i bioróżnorodności.

23. Wyraża zadowolenie z ustanowienia specjalnego programu w ramach procesu UNFCCC – wzmocnionego programu prac z Limy w dziedzinie równości płci i planu działania w sprawie równości płci – w celu rozwiązania problemu braku ukierunkowanego na aspekt płci i uwzględniającego go wdrażania polityki klimatycznej oraz dopilnowania, by głos kobiet był uwzględniany w globalnej dyskusji i międzynarodowych negocjacjach w sprawie zmiany klimatu. W szczególności pochwała wyznaczenie krajowych punktów kontaktowych ds. aspektu płci i zmiany klimatu (NGCCFP) dla każdej ze stron i jest gotów do współpracy z UNFCCC oraz ważnymi istotnymi partnerami w tej dziedzinie.

24. Uznaje rolę odgrywaną przez miasta w globalnej migracji klimatycznej poprzez zapewnianie miejsc pracy i schronienia osobom ociekającym przed niekorzystnymi i wrogimi warunkami środowiskowymi. Władze lokalne i regionalne stoją obecnie przed bezprecedensowymi wyzwaniami gospodarczymi i humanitarnymi ze względu na skutki zmiany klimatu z racji tego, że przyjmują one uchodźców klimatycznych, którzy wywierają presję na już i tak ograniczone zasoby, które miasta mogą zapewnić. Jednocześnie władze lokalne i regionalne, wraz z organizacjami lokalnymi i innymi zainteresowanymi stronami, są w stanie terminowo reagować na takie kwestie jak problemy społeczne i katastrofy ekologiczne powodowane napływem ludzi do obszarów miejskich.

Zaangażowanie organów ds. stosunków zewnętrznych KR-u w światowy program działań na rzecz klimatu

25. Uznaje, że współpraca między europejskimi władzami lokalnymi i regionalnymi a ich odpowiednikami w państwach trzecich odgrywa istotną rolę w popularyzacji dyplomacji klimatycznej na szczeblu niższym niż krajowy, tj. poprzez budowanie sojuszy i działania na rzecz propagowania, poszerzania i finansowania istniejących i nowych inicjatyw wspierających wymianę wiedzy i najlepszych praktyk przez sieci europejskie, krajowe, regionalne i lokalne, a także współpracę między miastami, której wyrazem są wzajemne oceny i działania w zakresie wzajemnego uczenia się, wizyty w konkretnych obiektach, zielone partnerstwo, opieka mentorska i coaching między partnerami.

26. Zwraca uwagę, że wszystkie organy i platformy KR-u ds. stosunków zewnętrznych (ARLEM, CORLEAP, grupy robocze/wspólne komitety konsultacyjne, współpraca partnerska i Forum Miast i Regionów na Rzecz Partnerstw Międzynarodowych) czynnie uczestniczą w realizacji globalnych celów klimatycznych, do czego zobowiązały się w swoich planach działania i programach prac.

27. Docenia znaczny i niedostatecznie zbadany potencjał dyplomacji klimatycznej na szczeblu niższym niż krajowy z punktu widzenia większego uznania roli miast i regionów w UNFCCC. Odnotowuje, że – dzięki zaangażowaniu członków ARLEM-u i partnerów z globalnego Południa – w tekście paktu klimatycznego z Glasgow na COP26 przywrócono współpracę wielopoziomową.

ARLEM

28. Dostrzega, że działania w dziedzinie klimatu mają zasadnicze znaczenie dla prac ARLEM-u nad oenietowską Agendą na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i jej celami zrównoważonego rozwoju. Prace te doprowadziły do dalszej współpracy między władzami lokalnymi i regionalnymi w regionie Morza Śródziemnego, tj. do dyplomacji na szczeblu niższym niż krajowy, z myślą o sprostaniu wspólnym wyzwaniom, którym muszą stawić czoła wszystkie obszary w związku ze zmianą klimatu.

29. Wyraża uznanie dla aktywnego udziału ARLEM-u w związanych z tą tematyką konferencjach ministerialnych Unii dla Śródziemnomorza, takich jak te poświęcone niebieskiej gospodarce, energii, środowisku i zmianie klimatu. Przedstawiciele ARLEM-u regularnie podkreślają podczas nich rolę władz lokalnych i regionalnych w łagodzeniu skutków zmiany klimatu i przystosowywaniu się do niej.

30. Wyraża uznanie dla długotrwałej współpracy w dziedzinie klimatu między miastami śródziemnomorskimi, zwłaszcza nadbrzeżnymi, ale zaznacza, że należy zachęcać do szerszej współpracy geograficznej z władzami lokalnymi i regionalnymi z regionów nieleżących wzdłuż wybrzeża.

CORLEAP

31. Zauważa, że w priorytetach Partnerstwa Wschodniego dotyczących programu działań na rzecz klimatu położono wyraźny nacisk na przyspieszenie transformacji ekologicznej, przyjmując jednocześnie kierunek wytyczony w porozumieniu paryskim, oenztowskiej agendzie celów zrównoważonego rozwoju oraz Europejskim Zielonym Ładzie. Istnieje rzeczywiste zainteresowanie Zielonym Ładem, który jest często uznawany za część szerszych krajowych wysiłków na rzecz przyjęcia krajowych zielonych programów działań zgodnych ze zobowiązaniami międzynarodowymi, zwłaszcza za pomocą ustalonych na poziomie krajowym wkładów i celów zrównoważonego rozwoju.
32. Podkreśla, że wszystkie obszary działania Zielonego Ładu znajdują się w krajowych strategiach krajów Partnerstwa Wschodniego, przy czym głównym przedmiotem zainteresowania jest energia.
33. Zaznacza, że niezbędne jest udzielenie wsparcia finansowego i technicznego tym krajom Partnerstwa Wschodniego, które dążą do uniezależnienia się od rosyjskich źródeł energii i do priorytetowego traktowania czystej energii.
34. Zwraca uwagę na daleko posunięte zaangażowanie miast i regionów Partnerstwa Wschodniego z trzech krajów (Ukraina, Republika Mołdawii i Gruzja) na rzecz zielonego programu UE w ramach umów o partnerstwie i z dużym zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Europejskiej o przyznaniu Ukrainie i Republice Mołdawii statusu krajów kandydujących.
35. Odnotowuje, że wschodnia część Porozumienia Burmistrzów jest znaczącą siecią działań w dziedzinie klimatu w krajach Partnerstwa Wschodniego. W inicjatywę pt. „Porozumienie Burmistrzów Wschodu” włączyło się 361 nowych sygnatariuszy z samorządów lokalnych gotowych zobowiązać się do zmniejszenia do 2030 r. emisji CO₂ o 30 % oraz do zwiększenia odporności poprzez przystosowanie się do zmiany klimatu.

Partnerzy uczestniczący w procesie rozszerzenia

36. Podkreśla pierwszoplanową rolę zielonego programu działań i zrównoważonej konektywności w pakiecie „rozszerzenie” na 2021 r. i popiera wdrożenie planu gospodarczo-inwestycyjnego dla Bałkanów Zachodnich, który może zasadniczo przyczynić się do zielonej transformacji w regionie⁽²⁾.
37. Uznaje, że potencjał sieci miast bałkańskich B40 jest ważnym kamieniem milowym w zakresie dyplomacji klimatycznej miast w regionie Bałkanów, przy czym do ich priorytetów należą zrównoważony rozwój i działania w dziedzinie klimatu. Obecnie sieć obejmuje 24 miasta i zamierza się dalej rozwijać w regionie.

Wielopoziomowe sprawowanie rządów

38. Wzywa do ustanowienia dobrze opracowanych ram wielopoziomowego sprawowania rządów, określających zasady współpracy na szczeblu europejskim, krajowym i niższym niż krajowy w zakresie dyplomacji klimatycznej w UE, z możliwością ich wdrożenia w krajach partnerskich. Biorąc pod uwagę brak wsparcia dla gmin oraz mniejszych i słabiej rozwiniętych regionów oraz brak ich włączenia, szczególną uwagę w tych ramach należy poświęcić takim właśnie niedostatecznie reprezentowanym samorządom lokalnym i regionalnym, zapewniając im sprawiedliwy i równy udział w procesie.
39. Proponuje rozważenie możliwości wytypowania ambasadorów władz lokalnych i regionalnych ds. klimatu w organach ds. stosunków zewnętrznych KR-u, z uwzględnieniem już działających ambasadorów Porozumienia Burmistrzów i ambasadorów Paktu na rzecz Klimatu, co umożliwi im osiągnięcie synergii i wewnętrzną koordynację wkładu w oficjalną delegację KR-u na COP.
40. Apeluje o dokładniejszą koordynację między miastami i regionami w celu wydawania wspólnych oświadczeń przed wydarzeniami UNFCCC COP i przed globalnym przeglądem 2023, w ścisłej współpracy z globalnymi partnerami, w tym z grupą władz lokalnych i gminnych (LGMA), ICLEI – Samorządami na rzecz Zrównoważonego Rozwoju, Regions4, Under2 Coalition oraz Światowym Porozumieniem Burmistrzów. Zachęca władze lokalne i regionalne z państw członkowskich i krajów partnerskich, zwłaszcza z ARLEM-u, CORLEAP-u i Bałkanów Zachodnich, do organizacji wielostronnych spotkań między ambasadorami władz lokalnych i regionalnych ds. klimatu a przedstawicielkami i przedstawicielami państw członkowskich.
41. Podkreśla potencjalny związek między dyplomacją klimatyczną na szczeblu niższym niż krajowy a polityką energetyczną UE, w szczególności znaczenie bezpieczeństwa energetycznego w ramach globalnej transformacji w kierunku sprawiedliwej i czystej energii za pośrednictwem zewnętrznej polityki energetycznej i dyplomacji, zarówno w obliczu kryzysu energetycznego pogłębionego przez nielegalną inwazję Rosji na Ukrainę, jak i egzystencjalnego zagrożenia związanego ze zmianą klimatu.

⁽²⁾ CDR 109/2022, pakiet „rozszerzenie” na 2021 r.

42. Wzywa UE do zwiększenia swego zaangażowania na całym świecie poprzez specjalne partnerstwa z udziałem władz lokalnych i regionalnych w dziedzinie bezpieczeństwa energetycznego, transformacji energetycznej w kierunku efektywnego i odnawialnego modelu i wystarczalności strategicznej.

43. Podkreśla rolę miast i regionów jako globalnych ośrodków innowacji w dziedzinie klimatu, które opracowują nowe strategie polityczne i ustanawiają cele w zakresie redukcji emisji i przystosowania się do zmiany klimatu i jej łagodzenia – o wyższym poziomie ambicji niż cele wyznaczone w ramach ustalonych na poziomie krajowym wkładów. Ponownie apeluje o ustanowienie systemu wkładów ustalonych na szczeblu regionalnym i lokalnym jako uzupełnienie wkładów ustalonych na poziomie krajowym, z myślą o uznawaniu, monitorowaniu i wspieraniu wysiłków władz szczebla niższego niż krajowy na rzecz redukcji emisji CO₂.

Centrum innowacji

44. Opowiada się za współpracą między sektorem prywatnym, władzami lokalnymi i regionalnymi oraz agendą ONZ w zakresie innowacyjnych pomysłów klimatycznych, tak aby wypracować nietuzinkowe i transgraniczne rozwiązania przyczyniające się do postępów w realizacji globalnego programu działań w dziedzinie klimatu. Ponadto poszczególne miasta i regiony mogą wdrażać innowacyjne strategie polityczne, które w przypadku powodzenia mogą być rozszerzane lub powielane gdzie indziej. W związku z tym sugeruje wykorzystanie takich inicjatyw jak Innovate4Cities w ramach filaru innowacji Światowego Porozumienia Burmistrzów.

45. Reprezentuje władze lokalne i regionalne państw członkowskich oraz ich partnerskie inicjatywy międzynarodowe podczas europejskich i światowych dyskusji na temat innowacji klimatycznych. Popularyzuje przykłady owocnej współpracy między UE a jej partnerami w zakresie nowatorskich rozwiązań dotyczących klimatu.

Aspekt finansowy

46. Podkreśla, że dyplomacja i ambicje w dziedzinie klimatu na szczeblu lokalnym i regionalnym wymagają odpowiedniego finansowania i inwestycji. W związku z tym zwraca uwagę na znaczenie udostępnienia finansowania bezpośredniego władzom szczebla niższego niż krajowy, by mogły realizować działania w zakresie klimatu i przystosowania się do zmiany klimatu.

47. Zaznacza, że niezbędna jest synergia między publicznymi i prywatnymi źródłami finansowania na szczeblu światowym, unijnym, krajowym, regionalnym i lokalnym, oraz wzywa do większego wsparcia finansowego, w tym zapewnienia funduszy bezpośrednich, dla władz lokalnych i regionalnych w UE i ich partnerów zewnętrznych, co przyspieszy dyplomację klimatyczną i pomoże zrealizować cele porozumienia paryskiego.

48. Apeluje, by finansowanie przez UE działań w związku ze zmianą klimatu, przeznaczonych na łagodzenie tej zmiany i przystosowanie się do niej, było konkretne i ukierunkowane na poziom regionalny i lokalny. Wyraża szczególne zadowolenie z tego, że w ramach swej misji UE skupia się na przystosowaniu się do zmiany klimatu i kładzie nacisk na wspieranie wejścia 150 regionów na ścieżkę przystosowania się do zmiany klimatu. UE mogłaby jednak rozszerzyć i powielić to podejście w ramach zewnętrznego finansowania działań w związku ze zmianą klimatu i pomocy udzielanej innym regionom w Afryce, Ameryce Łacińskiej i Azji

49. Zauważa, że miasta i regiony na całym świecie charakteryzują się różnym stopniem funkcjonowania zielonych rynków lub inwestycji. Popiera angażowanie się w partnerskie projekty i sieci, dzięki którym władze lokalne i regionalne mogą zapoznać się ze sposobami podejścia stosowanymi gdzie indziej przez bardziej doświadczonych partnerów i czerpać z tego inspirację dla własnych programów lokalnych lub regionalnych. W związku z tym należy pomóc władzom lokalnym i regionalnym w przygotowaniu własnych strategii przystosowania się do zmiany klimatu, by zwiększyć ochronę i odporność lokalnych społeczności i siedlisk przyrodniczych.

Badania naukowe

50. Dostrzega potrzebę bardziej uporządkowanego podejścia do oceny obecnej międzynarodowej dyplomacji klimatycznej na szczeblu niższym niż krajowy oraz lepszego gromadzenia danych w celu pełnego zrozumienia jej zakresu, zwłaszcza w regionie globalnego Południa. Wnosi, by w drodze koordynacji dokonano pełnego przeglądu obecnych wielostronnych działań w dziedzinie klimatu na szczeblu lokalnym i regionalnym, zwłaszcza ze strony władz lokalnych i regionalnych UE oraz ich inicjatyw partnerskich.

51. Apeluje o zapewnienie zestawu narzędzi oraz platformy samooceny i sprawozdawczości własnej władz lokalnych i regionalnych na temat działań w dziedzinie klimatu i dyplomacji międzynarodowej.

Bruksela, dnia 12 października 2022 r.

Vasco ALVES CORDEIRO

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów